

забезпечується своєчасне виявлення, запобігання і нейтралізація реальних та потенційних загроз безпеці польотів, а при їх наявності або виникненні виключається можливість заподіяння шкоди від них.

Література

1. Про Державну програму авіаційної безпеки цивільної авіації: Закон України» від 04 лист. 2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1965-19#Text> (дата звернення: 13.10.2020).

2. Бесчастний В.М. Державна політика транспортної безпеки України: актуальні питання реалізації. *Правова держава*. 2010. № 4. С. 12–17.

3. Харченко В.П. Безпека авіаційна. Київ: Юрінком Інтер, 2004. 584 с.

4. Дараганова Н.В. Адміністративно-правовий статус екіпажу повітряного судна України. Київ: ДВНЗ «Київський нац. економіч. ун-т ім. Вадима Гетьмана», 2009. 237 с.

УДК 346.1:347.942(043.2)

Черкавська Н.Р., студентка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Козирєва В.П., к.ю.н., доцент

ОСОБЛИВОСТІ ІНСТИТУТУ ДОКАЗУВАННЯ У СИСТЕМІ ГОСПОДАРСЬКОГО ПРОЦЕСУ УКРАЇНИ

Сьогодні одним із центральних інститутів господарського судочинства в Україні є інститут доказування, зміст якого істотно впливає на виконання господарськими судами основної функції – захисту прав суб'єктів господарювання. Адже у належному та правильному вирішенні господарського спору провідне місце посідає дослідження доказів, що містять інформацію щодо обставин справи.

Відповідно до ч. 1 ст. 73 Господарського процесуального кодексу України (далі – ГПК України), доказами є будь-які дані, на підставі яких суд встановлює наявність або відсутність обставин (фактів), що обґрунтовують вимоги і заперечення учасників справи, та інших обставин, які мають значення для вирішення справи. Ці дані встановлюються такими засобами: 1) письмовими, речовими і електронними доказами; 2) висновками експертів; 3) показаннями свідків. Окремими складовими обставинами доказів відповідно до ст. 76-79 ГПК України, є 1) належність; 2) допустимість; 3) достовірність; 4) вірогідність [1].

Ми вважаємо, що в процесі дослідження даного інституту необхідним є тлумачення терміна про предмет доказування. Згідно з ч. 2 ст. 76 ГПК України, предметом доказування є обставини, які

підтверджують заявлені вимоги чи заперечення або мають інше значення для розгляду справи і підлягають встановленню при ухваленні судового рішення [1]. В юридичній літературі та в судовій практиці відсутні однозначні відповіді на питання, що є предметом доказування. Останнє є важливим завданням як у практичному використанні в правозастосовній діяльності, так і в теоретичному вивченні процесуального доказування. Радянські вчені-процесуалісти традиційно визначали предмет доказування як сукупність суперечливих фактів. На думку А.Ф. Клейнмана, предметом доказування є суперечливі юридичні факти, що мають значення для дозволу справи, тому що вони пов'язані з підставою позову та підставою рішення (мотивами рішення суду). К.С. Юдельсон розумів під предметом доказування факти підстави позову: для доказування необхідно точно визначити його предмет, встановити, які саме факти підлягають констатації як підстави позову [2]. Отже, під предметом доказування слід розуміти сукупність юридичних, процесуальних, або таких, що мають матеріально-правове значення фактів, встановлення яких є необхідним для винесення судом законного й обгрунтованого рішення по справі. Також варто зазначити, що в процесі розгляду справ предмет доказування може дещо змінюватися в силу права позивача на зміну підстав або предмет позову, можливості подання зустрічного позову, а також інших обставин. Необхідно відмітити, що обставини, визнані судом загальновідомими, не потребують доказування.

Протягом останніх років у господарському процесі України найпоширенішими і переконливими доказами найчастіше виступають письмові. Пояснюється це тим, що, по-перше, господарські взаємовідносини, зазвичай, оформляються договорами, угодами тощо. По-друге, письмові докази є достовірними і стабільними, вони можуть змінюватися, як це нерідко може бути з поясненнями представників сторін та інших осіб.

Необхідним елементом у процесі доказування є саме електронні докази. Вони є новелою у господарському процесі. Демчишин І.І. стверджує, що електронним документам притаманні такі функції, які не властиві паперовим. По-перше, можливість їх передачі каналами зв'язку. На відміну від традиційних документів ця передача може відбуватися не лише шляхом пересилання матеріального носія, а й передачі каналами зв'язку (у вигляді сигналів) його безпосереднього змісту, включаючи реквізити. По-друге, електронні документи можуть зберігатися на будь-якому носієві, конструкція якого дозволяє зберігати інформацію в електронній формі. До

електронних документів також відносять відеозапис, звукозапис, інформаційне повідомлення тощо [3, с. 9].

Таким чином, аналізуючи все вищесказане, можна зробити висновок, що доказування у господарському процесі є досить складним видом діяльності, спрямованим на встановлення за допомогою судових доказів достовірності фактів, від яких залежить вирішення справи по суті, тобто фактів, що складають предмет доказування.

Література

1. Господарський процесуальний кодекс України від 06 лист. 1991 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text> (дата звернення: 08.10.2020).

2. Квіта О.Т. Доказ в господарському процесі: поняття та предмет. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2015. Вип. 33. С. 169–172.

3. Демчишин І.І. Електронні докази в господарському судочинстві України. Одеса, 2018. 39 с.

УДК 347.921.2(043.2)

Шлейко В.Ю., студентка,
Університет державної фіскальної служби України,
м. Ірпінь, Україна

Гопкало І.І., студентка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Козирева В.П., к.ю.н., доцент

РОЛЬ СВІДКА У ГОСПОДАРЬКОМУ ПРОЦЕСІ

Із 15.12.2017 р. набрав чинності Закон України «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України (далі ГПК України), Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» від 03.10.2017 р. № 2147-VIII, яким було внесено суттєві зміни щодо засобів доказування, зокрема і в господарському судочинстві, запровадивши інститут свідків, на що ми і хочемо звернути увагу в нашій роботі.

Відповідно до ч. 1 ст. 66 ГПК України, свідком може бути будь-яка дієздатна фізична особа, якій відомі будь-які обставини, що стосуються справи [1].

Незважаючи на те, що правовий статус такої особи чітко визначений у цивільному та кримінальному процесі, його роль у